

OM- 06.7

10/9. 2008

Exner

*På Kulturarvsstyrelsens
Restaureringsseminar den 26. januar 2006
forelæste professor, arkitekt MAA
Johannes Exner over "Den historiske
bygnings væren på liv og død".*

> Se Exners forelæsning

Johannes Exner har med sin kone Inger Exner som arkitekt markeret sig med en række bygningsværker og må betegnes som en af dansk arkitekturs "grand old men". I 1954 etableredes en tegnestue, som med klare arkitektoniske holdninger har præget især kirkebyggeri og

bygningrestauration her i landet.

Exners kirker er som regel opbygget og sammensat af rene geometriske former som kvadrater, kuber og cirkelslag og har altid en materialemæssig bearbejdning med stor ærlighed og gennemtænkt detaljering. Lysindfaldet styres sikkert i harmoni med rummelige forhold på stedet. Tegnestuen har i flere tilfælde udviklet selve kirken til et slags menighedscenter, hvor kirkerummet i sin opbygning er inspireret af mere demokratiske, protestantiske tanker end den funktionsbegrænsede, traditionelle processionskirke. Tegnestuen har tillige opført en række sognegårde i tilknytning til danske kirker.

Mange kirker, fra små beskedne landsbykirker til Trinitatis i København, har nydt godt af Exners nænsomt udførte restaureringer. Restaureringer der har fortælle værdi og en umiddelbar aflæselighed som kodeord. Det er kendetegnende for disse restaureringer, at der er en klar holdningsmæssig linje og faste principper gennem hele projektet. Exner arbejder videre på de mange lag og tidsepoker, en kirke som regel indeholder med stor respekt for alle disse forskelligheder. Det ses i restaureringernes veldefinerede hovedgreb og kan aflæses i alle detaljer.

Denne holdning er ligeledes gennemført i restaureringen af Koldinghus. Med denne restaurering har Exner skabt et hovedværk i dansk restaureringsarkitektur. Dette markante bygningsværks lange, akkumulerede historie er synliggjort og videreført uden at slette spor eller at forsøge at rekonstruere fortiden. Nye elementer er tilføjet synligt, således at der tilføjes bygningsværket endnu et historisk lag og endnu en kvalitet samtidig med, at der tages vare på bygningens autenticitet. Arkitektens respekt for det bygningsværk, han arbejder med, er tydelig og afgørende for det færdige resultat.

Johannes Exner har i sin arkitektur behandlet hele spekteret i faget fra det fineste kalklag til overordnet bystrukturer og formålet at få bygningerne til at leve videre og fortsat fortælle historie. Han har med sit medlemskab af Det Særlige Bygningssyn og som professor på Arkitektskolen i Århus præget debatten om bygningsrestauration og været inspirator for mange arkitekter i Danmark.